

Příprava na sklizeň

Texty na tento týden

Jk 5,7–12

Základní text

**„I vy projevujte trpělivost; upevněte své srdce, protože se přiblížila Pánova přítomnost.“
(Jk 5,8)**

Když v řecko-římských dobách měla přijít nějaká významná osoba, probíhaly horečné přípravy. Známe to však i z dnešní doby. Zametají se ulice, umývají se výkladní skříně obchodů, vysazují se květiny a zvyšují se bezpečnostní opatření. Veškeré úsilí se zaměřuje na to, aby před přivítáním osobnosti všechno vypadalo dokonale.

Řecké slovo „parusia“, které se v Novém zákoně používá pro Kristův příchod, se objevuje i v Jakubově listě (Jk 5,7,8). Většinou se používá pro příchod krále nebo jiné významné osobnosti. Pokud probíhají velké přípravy kvůli uvítání některých lidí v dnešní době, neměli bychom my o to více připravit svá srdce na druhý příchod našeho Pána a Spasitele?

Jenže jak se máme připravovat, když neznáme „den ani hodinu“ (Mt 24,36)? Co znamená „projevit trpělivost a upevnit srdce“? Jakou to má souvislost s „podzimním a jarním deštěm“ (Jk 5,7)? Tento týden budeme uvažovat nad texty týkajícími se konce času, jejichž základním poselstvím je zdůraznění, že se tato událost týká věřících všech dob. Během dějin a dokonce i našeho života se objevují různé zkoušky a utrpení, které nás posilují, abychom stáli pevně ve víře – stejně jako to dělali starozákonní proroci.

Čekání na dešť

Budte tedy trpěliví, bratří, až do příchodu Páně. Pohledte, jak rolník čeká trpělivě na drahocennou úrodu země, dokud se nedočká podzimního i jarního deště. (Jk 5,7)

Osobní studium

Zemědělci jsou přímo závislí na počasí. Pokud je moc sucho nebo deštivo, příliš velká zima nebo příliš velké horko, bude to mít nepříznivý dopad na úrodu. V zemích, kde je sucho – jako například v Izraeli, je jistota, že zaprší, mnohem menší a důležitost hojného deště je silnější. Na dešti záleží, jak velká bude úroda.

Raný dešť, který se většinou objevuje v říjnu až listopadu, zavlaží půdu a připraví ji na setí a klíčení. V době pozdního deště, kolem března až dubna, dozrává úroda ke žni.

Co se v textech v Jk 5,7; Dt 11,14; Jr 5,24; 14,22 a Jl 2,23 píše o dešti? Proč použil Jakub tuto ilustraci pro znázornění druhého příchodu Pána Ježíše (Oz 6,1–3)?

„Příklad raného a pozdního deště, který v zemích Orientu úzce ovlivňuje setí a žeň, použili starozákonní proroci, aby představili milost, jež Bůh poskytuje církvi. Vylití Ducha za dnů apoštolů bylo začátkem raného i pozdního deště a přineslo úžasný výsledek... Ovšem pro blížící se dobu světové žně máme zaslíbení mimořádného vylití duchovní milosti, která připraví církve pro příchod Syna člověka. Toto vylití Ducha je srovnatelné s pozdním deštěm a jeho úkolem bude zmocnit křesťany k tomu, aby žádali Pána o žeň „v období pozdního deště.“ (FC 212)

Ježíš se odvolává na „žeň“ při „skonání věku“ (Mt 13,39). Evangelista Marek (4,26–29) používá podobnou ilustraci jako Jakub (5,7). Farmář očekává vzrůst úrody. „Země sama od sebe plodí nejprve stéblo, potom klas a nakonec zralé obilí v klasu. A když úroda dozraje, hned hospodář pošle srp, protože nastala žeň“ (Mk 4,28.29). Jedině v období sklizně lze rozeznat pšenici od plevele (Mt 13,28–30; Mal 3,17.18).

Aplikace

Pokud pouze v období sklizně můžeme rozeznat pšenici od plevele, co nám to říká o tom, jak bychom měli žít teď, ještě před žní?

Jak blízko je „blízko“?

I vy tedy trpělivě čekejte, posilněte svá srdce, vždyť příchod Páně je blízko. (Jk 5,8)

Osobní studium

V Jakubově listu 5,8 je zaznamenáno, že Kristův příchod je blízko. Jak ale máme chápat toto zaslíbení dnes, po téměř dvou tisíciletích?

Ježíš popisuje přicházející království (Mt 4,17; 10,7; 24,33) podobenstvími, v nichž vysvětluje nám nepochopitelné „nebeské“ věci pro nás snadno přijatelnými příklady. Při bližším studiu těchto podobenství zjistíme, že toto království má dva aspekty: současnou duchovní realitu a budoucí realitu slávy. Všichni apoštolové zaměřují svoji naději na bezprostřední Ježíšův příchod (Ř 13,11; Žd 10,25; Jk 5,9), ale nikde neuvádějí, kdy přesně k němu dojde. I oni chtěli – stejně jako my – tento údaj znát, ale Ježíš jim vysvětlil, že by nebylo dobré, kdyby tuto informaci měli (Sk 1,6.7). Ostatně, jak horliví by byli ve zvěstování evangelia, kdyby věděli, že tato práce bude trvat ještě skoro dalších dva tisíce let?

Co minil Jakub slovy „posilněte svá srdce“ (Jk 5,8) a proč nazval úrodu „drahocennou“ (Jk 5,7)? (Více o tomto tématu je také v textech 1Te 3,13; 2Te 3,3; 1Pt 1,19; 1K 3,12.)

Slovo „posilnit“ (stéřizó) znamená také „pevně uchytit“ nebo „zpevnit“. Naše srdce se mají pevně spojit s Pánem, tak aby se žádným tlakem nepodařilo je od sebe oddělit. Když budeme „utvrzeni v pravdě“ (2Pt 1,12), odoláme pokušení, zkoušky a utrpení nás nezlomí (Sk 14,22) – a to všechno prospěje naší víře.

Duchovní růst je proces, který není nikdy jednoduchý, ale zato přináší „drahocenné ovoce“. Věřící, kteří jsou obmyti „drahocennou (tmios) Kristovou krví“ (1Pt 1,19), mají pro nebeského Farmáře nevyčísitelnou hodnotu. Přídavné jméno „timios“ se také používá k popisu „drahocenných kamenů“, které představují věřící stojící na Kristu, „základním úhelném“ kameni Božího duchovního chrámu – církve (1K 3,11). Na druhé straně Pavel přirovnává nestálé věřící k dřevu, trávě a slámě, jejichž život netrvá dlouho a při druhém příchodu Krista je sežehne oheň (1K 3,12–15). Je proto důležité, abychom se sami sebe pravidelně ptali, zda svoji energii skutečně zaměřujeme k největším hodnotám.

Aplikace

„Dílo každého vyjde najevo, neboť den je ukáže, protože bude zjeveno prostřednictvím ohně; a ohněm se prokáže, jakého druhu je dílo každého“ (1K 3,13). Podívej se na svůj život. K jakému druhu patří?

Hle, soudce stojí přede dveřmi

Nestěžujte si jeden na druhého, bratří, abyste nebyli odsouzeni. Hle, soudce stojí přede dveřmi! (Jk 5,9)

Osobní studium

Kdy nastane druhý příchod Ježíše Krista? Proč jsme stále zde na zemi? Nesmíme se divit, že dnes, v dvacátém století, máme kolem sebe ty, kteří pochybují o této události či se jí vysmívají. V dějinách církve to není nic nového. Největší hrozbou pro Izrael nebyli v průběhu dějin jejich nepřátelé, ale lidé z jejich vlastních řad a jejich vlastní srdce. Podobné to je i v době blízké druhému příchodu: „Máme se vzdát od strachu... nevěřící si v něm libují, pochybovači jej dávají najevo, temnota jej uchovává, aby dala sílu padlým andělům a otevřela cestu satanovým nástrojům“ (LDE 156).

Proto nás Jakub varuje: „Bratři, nestěžujte si jeden na druhého, vždyť sami nejste lepší než ti, které odsuzujete. Nezapomeňte, že velký Soudce je již přede dveřmi a bude soudit i vás“ (Jk 5,9; SNC). O jaké stěžování jde? Nestěžoval sis nebo neodsuzoval jsi nějakého bratra, sestru či dokonce církev (byť se někdy může zdát, že pro to jsou dobré důvody)? Jak se s tím vypořádat? Jaké je řešení? Je třeba vzájemně jednat s pokorou, trpělivostí a odpuštěním.

Jak již bylo zmíněno dříve, zdá se, že mezi tehdejšími věřícími byly vážné problémy: byly dělány rozdíly mezi lidmi (Jk 2,1.9), lidé se dohadovali (Jk 2,4; 4,11), proklínali se (Jk 3,10), záviděli si (Jk 3,14), hádali se (Jk 4,1) a žili svěťáckým způsobem života (Jk 4,4.13.14). Jakub důsledně vede své čtenáře k hlubšímu řešení těchto problémů: růstu ve víře (Jk 1,3.6), vštěpování slova (Jk 1,21), zahledění se „do dokonalého zákona svobody“ (Jk 1,25; 2,12), obdržení moudrosti shůry (Jk 3,13.17), milosti (Jk 4,6) a získání čistého srdce (Jk 4,8). Také trvá na vnějších projevech vnitřní víry (Jk 2,14–26) – včetně návštěv postižených a opomíjených (Jk 1,27), prokazování milosrdenství (Jk 2,13) a dávání přednosti rozsévání pokoje před konflikty (Jk 3,18).

Koneckonců, jsme přece odpovědni Bohu; jemu budeme skládat účty.

Aplikace

Čím můžeš během čekání na druhý Ježíšův příchod povzbudit sebe i druhé? Proč je důležité, abychom to dělali?

Příklady trpělivosti v utrpení

¹⁰Za příklad trpělivosti v utrpení si, bratří, vezměte proroky, kteří mluvili ve jménu Páně. ¹¹Hle, „blahoslavíme ty, kteří vytrvali“. Slyšeli jste o vytrvalosti Jobově a víte, k čemu ho Pán nakonec přivedl. Vždyť „Pán je plný soucitu a slitování“. (Jk 5,10.11)

Osobní studium

Co měli Job a proroci podle Jk 5,10.11 společného? Proč uvádí Jakub právě tyto příklady? Jaké osobní ponaučení si z toho můžeme vzít pro období zkoušek?

Izraelští proroci věrně kázali Boží slovo beze změn či kompromisů. V Žd 11,33–37 je popsána jejich služba a život: „Vírou dobývali království, uskutečňovali Boží spravedlnost, dosáhli toho, co jim bylo zaslíbeno; zavírali tlamy lvům, krotili plameny ohně, unikali ostrí meče, v slabosti nabývali síly, vedli si hrdinsky v boji, zaháněli na útěk vojska cizinců; ženám se jejich mrtví vraceli vzkříšení. Jiní byli mučeni a odmítli se zachránit, protože chtěli dosáhnout něčeho lepšího, totiž vzkříšení. Jiní zakusili výsměch a bičování, ba i okovy a žalář. Byli kamenováni, mučeni, řezáni pilou, umírali pod ostrím meče. Chodili v ovčích a kozích kůžích, trpěli nouzi, zakoušeli útisk a soužení.“ Jobovo utrpení je známé, stejně jako příkladná trpělivost, s níž čelil pochybování své ženy a odsouzení od přátel, kteří jej přišli politovat a projevit spoluúcast. V čem jsou nám tito hrdinové víry příkladem? Jakub zmiňuje trpělivost, vytrvalost a to nejdůležitější – víru a důvěru v Boha.

Jednou z uvedených vlastností je trpělivost (makrothymia), překládaná také jako „odolnost“ (B21) nebo „snášenlivost“ (ČSP). Důležité je, abychom se při žádných zkouškách a za žádných okolností nevzdali. Proroci snášeli veškeré utrpení ve jménu Páně (Jk 5,10). Slovo „trpělivost“ se v Novém zákoně objevuje často mimo jiné i v souvislosti s „trpělivým“ čekáním Abrahama na zaslíbeného syna (Žd 6,12.15). Kromě toho popisuje také Ježíšovo trpělivé snášení utrpení během jeho života – až na smrt na kříži (2Pt 3,15).

Vytrvalost (hypomone) se zase zaměřuje na konečné dění, vyhlíží cílovou rovinu. Job je ztělesněním této vlastnosti. Přes veškeré utrpení se vytrvale díval vpřed, kde očekával konečné vysvobození (Jb 14,13–15; 19,23–27).

Aplikace

S čím právě teď zápasíš? Za co se modlíš? Jak často cítíš beznaděj? Zamysli se nad zkouškami a životem některých biblických postav a uvažuj o tom, jak se ve své době museli tito lidé cítit. Které z jejich vlastností ti mohou pomoci ve tvém trápení?

Vaše „ano“ at' je vždy „ano“

Především nepřisahaňte, bratři moji, ani při nebi ani při zemi ani při ničem jiném. Vaše „ano“ at' je vždy „ano“ a „ne“ at' je „ne“, abyste nepropadli soudu. (Jk 5,12)

Osobní studium

Bibličtí komentátoři se snaží vysvětlit, proč Jakub přikládá přísaze takovou závažnost (Jk 5,12). Je problematika přísahy skutečně tak významná? Při odpovědi na tuto otázku musíme mít na paměti to, co již bylo naznačeno v dřívějších lekcích: Jakub není spokojen s povrchní vírou nebo formálním náboženstvím – bez ohledu na to, jak jej vnímá okolí. Je natolik zaměřen na evangelium, že nastavuje velmi vysokou laťku, na kterou bychom bez Božího odpuštění a posilující milosti nedosáhli. Naše slova odrážejí to, co je v našich srdcích: „Čím srdce přetéká, to ústa mluví“ (Mt 12,34). Jakubova teologie je prostoupena přemýšlením o Ježíši, který přikazuje: „Já však vám pravím, abyste nepřisahali vůbec; ani při nebi, protože nebe je trůn Boží; ani při zemi, protože země je podnož jeho nohou; ani při Jeruzalému, protože je to město velikého krále“ (Mt 5,34.35). Někteří lidé zřejmě přisahali i při vlasech na své hlavě (Mt 5,36). Ježíš však říká, že všechny tyto možnosti jsou špatné: „Vaše slovo buď ‚ano, ano – ne, ne‘“ (Mt 5,37).

Všechno patří Bohu, včetně vlasů na naší hlavě. „Nemůžeme dát jako záruku na splnění svého slova nic, protože nám vlastně nic nepatří. ... Všechno, co křesťané dělají, by mělo být tak jasné jako sluneční paprsek. Pravda je od Boha, klam v jakékoli podobě pochází od satana.“ (MB 66.68; MN 42.43) Kristus však nezakazoval přísahu u soudu. Vždyť on sám neodmítl vypovídat před veleradou na základě přísahy (Mt 26,63.64).

Když se snažíme dodržovat princip: „vaše ‚ano‘ at' je vždy ‚ano‘ a ‚ne‘ at' je ‚ne‘“, musíme mít na paměti několik věcí. Tou první a nejdůležitější je, že si musíme stále uvědomovat, že zřídka kdy známe celou pravdu – a to dokonce i o sobě, proto bychom měli mluvit s pokorou. Z toho vyplývá, že bychom měli pravdu vždy říkat s láskou.

Aplikace

Přečti si Ef 4,15.29 a Ko 4,6 a přemýšlej s modlitbou nad poselstvím těchto textů. Zamysli se nad tím, jak odlišně (a lépe!) by se ti žilo pod Boží milostí, kdyby ses striktně držel těchto napomenutí.

Podněty k zamyšlení

„Je třeba, aby se vůdci Božího lidu naučili trpělivě čekat a důvěřovat Bohu i ve chvílích, kdy se okolnosti jejich života zdají být temné. Nebesa je v nesnázích neopustí. Na světě není nic bezbrannějšího a zároveň neporazitelnějšího než člověk, který si uvědomuje svoji bezvýznamnost a zcela spoléhá na Boha. ... Satan zná tvé slabosti, a proto se přimkni k Ježíši. Kristova spravedlnost ti dodá sílu k tomu, abys dokázal čelit přívalům zla, které zaplavily celý svět. Uved' svou víru do svého života. Vírou se každé břemeno stává lehčí a každé sebevětší vyčerpání snesitelnější. Díky víře můžeš pochopit záměry prozřetelnosti, které se nyní zdají být zahaleny tajemstvím. Události Božího lidu byly zaznamenány proto, aby stejná víra, která působila v životech Božích služebníků v minulosti, se mohla projevit i skrze nás. Bůh je připraven působit s nezmenšenou silou v životě každého, jehož srdce je ochotné stát se jeho nástrojem.“ (PK 174.175; OSU 67)

K tématu si můžete přečíst kapitoly Eliáš ztrácí víru, „Co tu chceš, Elijáši?“ a Odpadnutí v dnešní době v knize Od slávy k úpadku.

Otázky k rozhovoru

1. *V Matoušově evangeliu, 13. kapitole je zaznamenáno podobenství o pšenici a koukolu, které spolu rostly až do žně. Co toto podobenství říká o církvi? Jak se staví k situacím vzdoru, určitého odboje či odpadlictví v našich řadách? Máme jenom mlčky přihlížet a říkat si, že to vyřeší Bůh při druhém příchodu? Určitě ne. Jak tedy můžeme v duchu tohoto podobenství a současně příkladů, kdy učedníci řešili podobné problémy v prvotní církvi (jak je uvádí listy Korintským a Galatským), vyváženě jednat s lidmi, jejichž jediným záměrem je dusit pšenici?*
2. *Pokoušení a zkoušky přicházejí na každého z nás. Jaká zaslíbení z Bible a spisů Ellen Whiteové vás potěšují a pomáhají vám vytrvat? Které biblické postavy jsou pro vás vzorem a příkladem, když procházíte ve svém životě těžkostmi?*
3. *Jakub nám připomíná, abychom si „nestěžovali jeden na druhého“ (Jk 5,9). Přesto lidé, dokonce i křesťané, mohou dělat věci, které nás obtěžují a „lezou nám na nervy“. Jak se je můžeme naučit milovat, odpouštět jim, snést je a povznést se nad „drobnosti“, ze kterých jsme podráždění, nevrlí a jež mohou mít za důsledek, že špatně představujeme Krista svému okolí?*